

Požadavky ke státní závěrečné zkoušce z psychologie

Obor NMgr. - Vychovatelství pro speciální pedagogické instituce

Tematické okruhy

1. A. Předmět psychologie, metody psychologie a jejich využití ve výchovatské praxi.
B. Stručná charakteristika jednotlivých psychologických směrů.
2. A. Determinace psychického vývoje, činitele vývoje a vývojové procesy.
B. Charakterizujte strukturu a vymezte základní typologie osobnosti.
3. A. Novorozenec, kojeneček, batole. Kvality orientace a prožívání, faktory prostředí, optimalizace výchovy.
B. Batole a předškolní věk. Poznávací procesy, sebeuvědomování a emocionalita, sociální a výchovné vlivy, hlavní výchovné problémy.
4. A. Charakteristika předškolního věku. Pojem školní zralost, projevy školní nezralosti, základy diagnostiky školní zralosti. Práce se školsky nezralým dítětem.
B. Objasněte význam rozvoje motoriky a funkce hry v tomto věku.
5. A. Zvláštnosti psychického vývoje ve školním věku.
B. Morální vývoj.
6. A. Kognitivní a konativní procesy. Jejich vývoj a uplatnění ve výchovném procesu.
B. Objasněte průběh kognitivního a emotivního vývoje pubescentů.
7. A. Emoce a jejich význam v životě člověka. Fyziologické projevy, klasifikace
B. Charakteristika úrovně a změn kvalit emotionality pubescentů a adolescentů. Vývoj jáství.
8. A. Periodizace vývoje, charakteristika vývojových období.
B. Diagnostika osobnosti.
9. A. Sebergulační vlastnosti osobnosti, geneze a struktura sebeuvědomění, rozvoj volných procesů.
B. Vývoj motivace v dětství a pubescenci.
10. A. Myšlení, řešení problémů. Psychologie tvořivosti, rozvoj kreativity.
B. Vývoj a funkce řeči.
11. A. Působení činností při formování osobnosti a neurofyziologické základy činnosti. Základní druhy činností. Sociální aspekty činností.
B. Dynamika osobnosti, temperament. Typy temperamentu a jejich projevy.
12. A. Vztahov - postojové vlastnosti osobnosti. Charakter a hodnoty člověka. Možnosti formování charakteru.

- B. Postoje a jejich změna. Vztahy změn chování a postojů.
13. A. Výkonové vlastnosti osobnosti. Schopnosti, dovednosti a možnosti jejich rozvoje.
B. Složky a druhy inteligence.
14. A. Učení – zákony, funkce, specificky lidské formy učení.
B. Emoční inteligence – vymezení, možnosti rozvoje u dětí školního věku.
15. A. Sociální skupiny, jejich klasifikace, struktura a dynamika.
B. Diagnostika jedince v sociální skupině.
16. A. Rodina jako malá sociální skupina, její struktura a funkce.
B. Socializační vliv rodiny, dysfunkční rodiny a důsledky jejich působení.
17. A. Sociální komunikace, struktura a její složky.
B. Agrese a její formy, možnosti ovlivňování agresivního chování.
18. A. Socializace osobnosti, mechanismy socializace, činitelé socializace, fáze socializace (Erikson)
B. Neurotické poruchy u dětí a mladistvých.
19. A. Náročné životní situace. Typy a charakteristika náročných životních situací.
B. Styly a strategie zvládání stresu.
20. A. Syndrom vyhoření, charakteristika, fáze, rizikové a projektivní faktory.
B. Význam psychohygieny při učení a v pracovní činnosti.
21. A. Poruchy osobnosti – základní dělení a charakteristika.
B. Psychologické poradenství, krizová intervence a psychoterapie v praxi.
22. A. Patologie chování dětí a mladistvých a možnosti korekce.
B. Problematika subkultur. Prevence negativních vlivů na mladistvé.
-

obor Vychovatelství - dobíhající magisterské studium (Mgr.)

Tématické okruhy

1.
A) Základní otázky vývojové psychologie. Základní činitelé a obecné principy duševního vývoje.
B) Jaké procesy zrání jsou dle vašeho názoru nutné pro úspěšnost určitého procesu učení.
2.
A) Charakteristika vývojových období v ranném věku (0 – 6 let).
B) Objasněte význam rozvoje motoriky a funkci hry v tomto věku.
3.
A) Objasněte zvláštnosti psychického vývoje ve školním věku.
B) Co je předpokladem úspěšného vstupu do školy?
- 4.

- A) Jaké jsou pedagogicko-psychologické problémy v dospívání.
B) Objašněte průběh kognitivního a emotivního vývoje pubescentů.
5.
A) Které jsou zvláštnosti vývoje v adolescenci.
B) Význam profesní orientace.
6.
A) Metody psychologie a jejich využití ve školní praxi.
B) Jak probíhá experiment týkající se učení v praxi? Problémy poznávání osobnosti.
7.
A) Vývoj motivace v dětství a dorostenectví. Zvláštnosti emotivních a vnitřních složek osobnosti dítěte.
B) Rozvoj volných procesů, formování schopnosti autoregulace.
8.
A) Psychologie poznávání. Funkce vnímání a druhy vnímání.
B) Principy ovlivňující procesy senzorické percepce. Význam představivosti.
9.
A) Myšlení a řeč. Charakterizujte myšlení a individuální rozdíly projevující se v řeči a myšlení.
B) Zvláštnosti hierarchického uspořádání pojmů.
10.
A) Co je to osobnost? Typologie osobnosti.
B) Psychoanalytické metody a přístup psychologie učení k osobnosti.
11.
A) Poruchy osobnosti. Prostředky k léčení poruch – rady, krizové intervence, terapie.
B) Zvolte některou možnost ke kompenzaci poruchy a popište funkci a použití.
12.
A) Charakterizujte význam primární – malé skupiny na vývoj jedince. Struktura skupiny.
B) Ukažte pozice členů skupin minorita / majorita.
13.
A) Komunikace. Model komunikace, důvody nedorozumění.
B) Pravidla pro diskusi ve skupině. Správné kladení příkazů a naslouchání
14.
A) Postoje a jejich změna. Vztahy změn chování a postojů.
B) Působení masmédií. Okolnosti pro manipulovatelnost.
15.
A) Socializace v rodině. Vztahy v rodině. Role a postoje rodičů k dětem
B) Význam rodinného prostředí pro vývoj dětí.
16.
A) Náročná životní situace. Typy a charakteristika náročných životních situací. Možnosti vyrovnání se, s náročnými životními situacemi.
B) Agresivita a její formy, ovlivňování agresivního chování. Metody odreagování.
17.
A) Neurotické poruchy v dětství. Které relaxační techniky ovládáte.
B) Které metody jsou účinné pro školní praxi.
18.
A) Působení činností při formování osobnosti a neurofyziologické základy činnosti. Základní druhy činností.
B) Sociální aspekty činností. Význam činností volného času při utváření jedince.
19.
A) Pedagogická situace. Struktura a dynamika pedagogické situace. Interakce a komunikace v

pedagogické situaci.

B) Verbální chování. Sebereflexe v činnosti pedagogických pracovníků.

20.

A) Psychologie výchovy. Vývojová akcelerace a výchova. Psychologické otázky výchovného vedení v mladším a starším školním věku.

B) Školní úspěšnost a individuální pomoc žákům, kteří vyžadují podporu.

21.

A) Strategie řešení konfliktu. Hlavní role. Styly řízení ve skupině.

B) Podmínky efektivního vedení.

22.

A) Patologie chování dětí a mládeže a možnosti jejich usměrňování. Význam společenských norem ve vztahu k sociální deviaci.

B) Vliv hodnotové orientace. Podmínky vzniku subkultury. Prevence negativních vlivů na mládí, formování charakteru.